

Ministerstvo vnitra

k rukám ministra Mgr. Víta Rakušana
Nad Štolou 3
poštovní schránka 21
170 34 Praha

v Praze dne 11. 6. 2024

OTEVŘENÝ DOPIS S VÝZVOU K BLOKACI KOMPROMISNÍHO NÁVRHU BELGICKÉHO PŘEDSEDNICTVÍ K CSA NAŘÍZENÍ.

Vážený pane ministře,

obracím se na Vás jménem nevládní organizace Iuridicum Remedium, z. s. jakožto na vrcholného představitele ministerstva, v jehož kompetenci je formulace národní pozice k chystanému nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví pravidla pro předcházení pohlavnímu zneužívání dětí a boj proti němu (dále jen „Nařízení CSA“).

Již v září minulého roku jsme se na Vás obraceli s argumenty proti schválení plošného monitorování elektronické komunikace či úložišť známého pod zkratkou „chat control“. Velmi oceňujeme, že Česká republika dnes v souvislosti s projednáváním Nařízení CSA patří ke státům, které odmítají plošný a neústavní zásah do soukromí a listovního tajemství občanů, včetně bezpečnostních rizik, která by plynula z prolamování bezpečnosti šifrování. V této souvislosti bychom rádi upozornili na problematické aspekty kompromisního návrhu předloženého belgickým předsednictvím (9093/24 z 28. 5. 2024):

- **Prolomení šifrování:** „Moderace nahrávání“ („upload moderation“) je termín, který belgické předsednictví používá pro svůj návrh na skenování fotografií, videí a adres URL v okamžiku „nahrávání“ uživatelem (tj. při výběru obrázku k odeslání prostřednictvím soukromé zprávy). Jak však zdůraznila v květnu 2024 ve svém prohlášení Global Encryption Coalition¹, jedinou technologií, kterou by bylo možné tohoto cíle dosáhnout, je skenování na straně klienta (tzv. client-side scanning neboli CSS). CSS je odborníky na kybernetickou bezpečnost kritizován² jako nepřijatelně nebezpečný software, či lépe řečeno spyware, který znamená významné nebezpečí pro koncová zařízení. Tyto techniky by fakticky znamenaly prolomení šifrování - což by ohrozilo digitální komunikaci a transakce všech lidí v EU.

1 Dostupné zde: <https://actionnetwork.org/petitions/global-encryption-coalition-joint-statement-on-the-dangers-of-the-may-2024-council-of-the-eu-compromise-proposal-on-eu-csam>

2 Dostupné zde: <https://academic.oup.com/cybersecurity/article/10/1/tyad020/7590463>

- **Nezákonné masové sledování:** Právní služba Rady EU (CLS) na nedávném zasedání stálých zástupců členských států EU informovala delegace, že závažné nedostatky Nařízení o CSA týkající se rizika masového dohledu, na něž CLS upozornila v minulosti³, se vztahují i na tento kompromisní návrh belgického předsednictví.
- **Princip „Skenování nebo zákaz“:** Rádi bychom upozornili na stanovisko organizace European Digital Rights (EDRi)⁴ k řečenému návrhu, která upozorňuje, že předložený návrh je pouze vlkem v rouše beránčím, když pouze stejný plán masového sledování a prolamování šifrování pojmenovává jinak. Návrh v podstatě nutí lidi k tomu, aby „souhlasili“ se skenováním pomocí pochybných technologií umělé inteligence, jejichž výsledky v řadě případů vedou k falešným obviněním, nebo aby jim bylo zakázáno sdílet obrázky, videa a adresy URL. Tato taktika je přesně tím druhem manipulativních temných vzorců (dark patterns), proti nimž EU bojuje u velkých technologických společností například prostřednictvím Nařízení o digitálních službách (DSA).
- **Právní nesoulad s GDPR a DSA:** Jak vysvětluje ve svém stanovisku Center for democracy and technology (CDT)⁵, tak mechanismus souhlasu v nejnovějším návrhu vytváří závažné právní nesrovnalosti s obecným nařízením EU o ochraně osobních údajů (GDPR) a zákonem o digitálních službách (DSA), včetně otázek souhlasu nezletilých a odstraňování nezákonného materiálu.

Vážený pane ministře, věříme, že i ve světle výše uvedených připomínek setrvá i nadále Česká republika na straně ochrany lidských práv a belgickým předsednictvím navržený kompromis spolu s dalšími státy zablokuje.

S pozdravem,

Mgr. Jan Vobořil, Ph.D.

výkonný ředitel Iuridicum Remedium, z. s.

3 Dostupné zde: <https://www.bitsoffreedom.nl/wp-content/uploads/2023/05/20230426-opinion-legal-services-on-csar-proposal.pdf>

4 Dostupné zde: <https://edri.org/our-work/be-scanned-or-get-banned/> a zde: <https://edri.org/our-work/be-scanned-or-get-banned/>

5 Dostupné zde: <https://cdt.org/insights/briefing-document-on-the-latest-belgian-presidencys-proposal-on-the-regulation-on-child-sexual-abuse-material/>